

STW: Systeemtherapeutisch werker

Heb je een zorggerelateerde HBO vooropleiding en werk je graag met gezinnen? Zou je beter willen weten wat je aan interventies kan inzetten en hoe je hier keuzes in maakt? Dit komt aan bod in de opleiding tot Systeemtherapeutisch werker (STW) van ISP & meer. Doel is dat je praktisch leert werken met de principes en uitgangspunten van systemisch werken. Je kunt je hiermee ook verder ontwikkelen tot NVRG geregistreerd Systeemtherapeutisch werker.

Kernpunten cursus

Wil je je kennis vergroten op systemisch vlak, en ook vooral leren hoe je die kennis kan toepassen in het werken met gezinnen? Deze eenjarige opleiding biedt deze combinatie! In het eerste deel van de opleiding staat de geschiedenis van de systeemtherapie centraal, is er aandacht voor een aantal basisbegrippen en bekijken we de invloed van verschillende contexten en rasters op cliënten, interacties, therapeutische systemen en het vak. Tevens worden vier perspectieven nader belicht en wordt van daaruit geoefend met systemische therapeutische vaardigheden. We werken vanuit het Truijens Interactie Model© een metamodel waarbinnen je gestructureerd systemische concepten ordent aan de hand van het Tweesparenmodel. Er is altijd ruimte om de geleerde theorie te koppelen aan eigen casuïstiek en de eigen werksituatie.

Informatie over de docenten/ISP & meer

De opleiding wordt verzorgd door Anna van der Meer en co-docenten die in opleiding zijn tot docent bij ISP & meer. Incidenteel kunnen er gastdocenten optreden.

Waar staat ISP & meer voor?

ISP & meer biedt geaccrediteerde opleidingen en cursussen op het gebied van systemisch denken en handelen, op zowel WO als HBO-niveau. Centraal hierin staat het vergroten van kennis, het leren taxeren van interacties en veranderruimte, het reflecteren op eigen denken en handelen en het toepassen van interventies. We geloven in de kracht van het kunnen werken met de systemische context bij individuen en in groepen. We hebben een visie op en een raamwerk voor hoe je dat in de praktijk goed kunt doen. ISP & meer hanteert daarbij het Truijens Interactie Model©. Dit model biedt een raamwerk voor hoe je bewust kan omgaan met de invloed die ieder in interacties heeft. Je leert taxeren hoe je je houding en interventies kan afstemmen op de samenwerkingsrelatie die je hebt met de ander. Dit is onder andere sterk afhankelijk van het kader en doel van de interactie tussen jou en de ander. Ook als dit voor jouzelf duidelijk lijkt, blijkt in praktijk dat het toepassen van een relationeel en meervoudig betekenis kader helpt. Deze kennis is toepasbaar in vele gebieden en werkvelden, onder andere in de psychotherapie, de psychiatrie, de jeugdhulp, in het onderwijs en in de welzijnssector.

Anna van der Meer

Anna heeft als gedragswetenschapper en systeemtherapeut ervaring met het bieden van deskundigheidsbevordering binnen de jeugdzorg, de kinder- en jeugdpsychiatrie, het onderwijs en de gemeenten. Zij is sinds 2010 eigenaar van Kind & meer (praktijk voor gezin en opvoeding) te Oosterbeek, Driel, Renkum/ Wageningen en Elst en stuurt een breed team van therapeuten aan. Het ook zelf uitvoerend therapeutisch werken met cliënten ziet ze als een belangrijke voorwaarde voor het geven van opleiding en supervisie, om theorie en praktijk optimaal met elkaar te kunnen blijven verbinden. Vanuit haar praktijk is zij actief binnen verschillende netwerken en superviseert ze ook in andere behandelpraktijken. Sinds 2015 is zij binnen ISP actief als co-docent, en in 2017 richtte zij ISP & meer op om het gedachtegoed van ISP voort te kunnen zetten en uit te kunnen breiden.

Startdata

De eerstvolgende groep STW waar nog plaats is start op donderdag 16 september 2021. De opleidingsdagen vinden om de week plaats, en starten om 9.00 uur. De opleidingsdagen duren tot 16.45 uur (met uitzondering van 2 dagen tot 17.45 uur). Overige data: 30 september, 14 oktober, 11 en 25 november, 9 en 23 december, 20 januari 2022, 3 en 17 februari, 17 en 31 maart, 14 april en 12 mei (reserve data: 9 en 23 juni). Data, tijden en locaties zijn onder voorbehoud en kunnen bij onvoldoende deelname of bijzondere omstandigheden door ISP & meer worden gewijzigd, zie Algemene Voorwaarden.

Studiebelasting

De opleiding beslaat veertien cursusdagen (in totaal 100 uur). Het betreft 12 dagen van 7 uur, en 2 dagen van 8 uur. Dit maakt een totaal van 100 uur cursorisch onderwijs. Er wordt gewerkt met een online leeromgeving waar je onder meer opdrachten maakt en toegang tot literatuur krijgt. De gemiddelde voorbereidingstijd voor een cursusdag (lezen, uitwerken van opdrachten, e.d.) ligt tussen de 5 tot 10 uur per twee weken.

Accreditaties

De opleiding is geaccrediteerd en erkend door de NVRG (D19004) voor 100 punten, en geaccrediteerd bij de SKJ voor 160 punten (SKJ203615). Accreditatie bij de LV POH en het Register Vaktherapie is aangevraagd.

Doelgroep

De STW opleiding is toegankelijk voor HBO of HBO+ (minimaal bachelor) geschoolde professionals die werkzaam zijn in de zorg & welzijnssector. De opleiding kan dan ook voor veel verschillende beroepen een meerwaarde zijn, zoals: gezinswerkers, ambulante therapeuten, lbers, POH ggz, sociotherapeuten, pedagogisch medewerkers, vaktherapeuten, maatschappelijk werkers, spvers en meer. Als je graag de NVRG registratie als Systeemtherapeutisch Werker wil behalen, is van belang om vooraf goed te checken of je vooropleiding en werksetting erkend wordt door de NVRG. Je moet in de zorg- en welzijnssector werkzaam zijn, en ervaring kunnen opdoen in het therapeutisch werken met gezinnen. Op de website van de Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie kun je lezen wat de vooropleidingseisen zijn, en eventueel een verzoek indienen om je vooropleiding te laten toetsen.

Programma

Tijdens de opleiding komen de volgende onderdelen aan bod:

- Kennismaking, met de systeemtherapie en het Truijens Interactie Model©.
- Invloed van verschillende contexten
- Theoretische basisbegrippen in systemisch denken en handelen
- Het gezinsontwikkelingsperspectief, communicatief en structureel-strategisch perspectief, en het oplossingsgericht perspectief
- Informatie verzamelen & het Tweesporenmodel
- Casusconceptualisatie, hypothesevorming
- Taxeren samenwerkingsrelatie en positionering
- Hanteren eigen grenzen en positie, en omgaan met impasses
- Invloed stress & trauma, (on)veiligheid en systemisch werken in gedwongen kader

Werkwijze

Deze opleiding werkt met een online leeromgeving. Daarin vind je de literatuur die je ter voorbereiding leest, voorbereidings- en verwerkingsopdrachten en tref je per dag een programma aan. Ook gebruiken we de online leeromgeving om onderling uit te wisselen. De lesdagen zelf zijn

klassikaal. Tijdens de lesdagen is veel ruimte voor oefenen van opgedane kennis en vaardigheden aan de hand van eigen casuïstiek, en voor uitwisseling. Elke lesdag bereidt één van de cursisten bovendien een inbreng voor aan de hand van het thema van die dag. Ook maakt elke cursist gedurende de opleiding een eigen genogram, en oefenen we met de groep het bespreken hiervan.

Resultaat/doelstellingen

Na afloop van de cursus geldt voor jou o.a.:

- (her)kent de geschiedenis en ontwikkeling van de systeemtherapie
- heeft kennis van invloed brede contexten en thema's als maatschappelijke ontwikkelingen, gender, cultuur, ras, etniciteit, klasse, religie, seksualiteit, spiritualiteit ed.
- weet dat er altijd meervoudige perspectieven mogelijk zijn, systeemleden meestal verschillen in hun beschrijving en dat dit hun interacties beïnvloed
- herkent systemische basisbegrippen en weet deze te plaatsen
- herkent het gezinsontwikkelingsperspectief, communicatief en structureel-strategisch perspectief, en het oplossingsgericht perspectief,
- is in staat vanuit deze perspectieven hypothesen te formuleren, vragen te stellen, en te taxeren. Oefent met veranderingsgerichte technieken, doelstelling, opdrachten en motivering binnen dit perspectief.
- weet de hulpvraag, last, en krachten systemisch te taxeren,
- is in staat de samenwerkingsrelatie te taxeren en zichzelf te positioneren op basis daarvan en te switchen tussen verschillende rollen
- is in staat een werkrelatie op te bouwen en te onderhouden vanuit meervoudige partijdigheid
- maakt gebruik van de eigen innerlijke dialoog
- houdt oog voor mandaat van alle betrokkenen voor het proces, is alert op breuken in de werkrelatie.
- weet hoe te zorgen dat hij hierbinnen zijn eigen grenzen hanteert en voldoende therapeutische ruimte houdt of hierbij hulp vraagt
- heeft gedurende het traject aandacht voor eigen positie in hulpverleningscontext, kan overleg met betrokken partijen organiseren, evalueert proces, en signaleert impasses of te weinig voortgang tbv overleg met andere partijen.

Criteria/ toetsing

Om de cursus met goed gevolg af te sluiten gelden de volgende criteria:

- 100% aanwezigheid (NVRG accepteert 90 % in geval van overmacht).
- Actieve deelname en inbreng tijdens de cursusdag
- Voldoende inbreng eigen casuïstiek tijdens de cursus
- Voorbereidingsopdrachten, Themavoorbereiding, Genogram, notuleren voldaan
- Er is voldoende leerproces zichtbaar in eigen reflectie op proces en doel, de aangegeven beroepscompetenties, en de Instaptoets vergeleken met Eindtoets.

Als bovenstaande met goed gevolg is doorlopen heeft men zich de *systemische basiscompetenties (BC)* zoals vastgesteld door de NVRG voldoende eigen gemaakt. Dit betekent dat de STW i.o. aan het einde van deze cursus voldoende kennis heeft van de principes die ten grondslag liggen aan de systeemtherapie. Daarnaast heeft de cursist zich voldoende vaardigheden eigen gemaakt om systeemgesprekken te initiëren, uit te voeren en af te sluiten. Tot slot heeft de cursist na het volgen van deze cursus geleerd hoe *systeemtherapeutische technieken (TC)* toe te passen. Tijdens de cursus wordt een basis gelegd voor het in supervisie nader kunnen ontwikkelen van *systemische metacompetenties (MC)*, wat wordt gezien als het einddoel van de opleiding tot SysteemTherapeutisch Werker (mocht je die registratie willen behalen).